

TÜRKONFED 26. İŞ DÜNYASI ZİRVESİ AÇILIŞ KONUŞMASI

SEFA TARGIT – TÜRKONFED YÜKSEK İSTİŞARE KURULU BAŞKANI

28 Kasım 2025

TÜRKONFED Ailesi'nin değerli üyeleri,

Türkiye sivil toplum kuruluşları tarihinin, doğal süreçlerden geçerek oluşmuş ve en değerli yapılanması TÜRKONFED'in 26. İş Dünyası Zirvesinde bir araya gelmenin gururunu yaşıyoruz.

Yıllık değerlendirme toplantımızda yeniden bir arada olmak gerçekten büyük bir mutluluk. Çünkü burada yalnızca bir yılı değerlendirmiyor; iş dünyamızın geleceğini, rekabet gücümüzü ve neler başarabileceğimizi konuşuyoruz.

Son zamanlarda yaşanan küresel sorunlar, bu yıl tüm dünyada umut etme ihtiyacını zirveye çıkardı desek yalan olmaz. Bu ihtiyacı teyit eden bir gelişme de, UNESCO tarafından Dünya Matematik günü temasının Matematik ve Umut olarak belirlenmesidir. Ünlü filozof ve matematikçi Thales'in UNESCO'ya fikir veren "Her şey yok olduğu anda bile ümit vardır" sözünü rehber edinerek, karamsarlığı bir kenara bırakıp, ümit veren durumları konuşmak isterim.

Konfederasyonumuz, 21 yıl önce, gönüllü, bağımsız, tarafsız bir yapı olarak, yani gerçek sivil toplum kuruluşu olarak yola çıkmıştı.

61 derneğin üye olduğu, 5 bölgesel, 1 sektörel federasyon tarafından kurulan Türkonfed; bugün üyesi olan 31 federasyon bünyesindeki 340 derneğin temsil örgütüdür.

Bunun anlamı, 100 bine yaklaşan şirket ile, ülkemizin yatayda yani bölgesel, dikeyde yani sektörel katmanlarda en kapsayıcı ve en büyük hacmi oluşturan yapısı olduğumuzdur. Bu hacme ve ağırlığa ulaşma yolunda katkısı katılımı olan herkese müteşekkirimiz, ortaya çıkan eserle hepimiz gurur duyuyoruz.

Anadolu iş dünyasının, KOBİ'lerin ve katma değer yaratanların sesi olarak çıktığımız bu yolda kavramsal ve deneysel büyük bir birikim sağladık.

Ülkemizde sivil toplumu şekillendiren yasal düzenlemeler, 100 yılı aşan geçmişe sahiptir. Ve çok dinamiklidir.

1938 ilk cemiyetler kanununun kapsam maddesi, duyduğum en iyi dernek tanımıdır diyebilirim.

"Kazanç paylaşmaktan başka bir maksatla ikiden ziyade şahsın bilgilerini ve faaliyetlerini devamlı bir şekilde birleştirmek suretiyle vücuda gelen cemiyetler bu kanun hükümlerine tabidir"

Avrupa Birliği'ne uyum sürecinde 2004 yılında yürürlüğe giren çağdaş normlardaki Dernekler Yasamızın ruhuna uygun, , doğal, organik sivil yapılanma, Türkonfed ile hayat bulmuştur.

Bölgesel ve sektörel federasyonlara, şirketleri temsil eden TUSİAD eşlik ve rol modellik edince, ortaya üç ayaklı sarsılmaz bir yapı çıkmıştır. Bölgeler, sektörler ve şirketler...-Bünyesindeki dernekler gözden geçirildiği takdirde, Türkiye'de Türkonfed'in emsalinin kurulmasının mümkün olmadığı açıkça görülür.

Tüm bu faaliyetleri yaparken, kendi anayasamız diyebileceğim tüzüğümüzü ve kuruluş amacımızı unutmamak gerektiğini düşünüyor ve Tüzüğümüzün amaç maddesini arada bir açıp okumayı tavsiye ediyorum.

Türkiye’deki SİAD yapılanmasının önemli mimarlarından ve Yüksek Danışma Kurulu Üyemiz Sayın Haluk Tükel, Türkiye’mizin SİAD tarihi hakkında etraflıca bilgiler barındıran çalışmayı bugün bizlere tanıtacak. O çalışmanın ışığında ve oluşan ilkeler çerçevesinde, önümüzdeki ufuklardan bahsetmekte yarar görüyorum.

Ümitvar olmak için, gerçekleri açıkça konuşmak ve kendimizle yüzleşmenin ön koşul olduğu kanaatindeyim.

Şüphesiz bütün faturayı kendimize çıkarıp bindiğimiz dalı da kesmek doğru olmayacaktır. Bu tespitleri, iğneyi kendimize batırmak olarak kabul edebiliriz.

STK’lar siyaset ve kaynak yaratma: Bu noktada; sivil – bağımsız – tarafsız kalmayı sürdürebilmek için, sponsorluk ve diğer gönüllü sivil kaynakların önemini vurgulamak isterim.

Türkiye’de merkezi ve yerel yönetim politikalarının oluşmasına hiçbir katkı sağlamadan, “alkışçı” konumunda kalmayı seçen STK’lar, “kamu kurumu yararına çalışan” kuruluşa dönüşüp, devletin olanaklarından nemalanmayı amaçlamaktadır. “Kamu Yönetimi Yararına Çalışan” dernek statüsü kazanarak, başta ekonomik olmak üzere birçok bakımdan güç kazanan o tür STK’lar, siyasal alanın, sivil alanı tahakkümü altına aldığı bir “lütuf sistemi”nin parçası olmaktan öteye geçemez. Oysaki; “kamu yararına hareket etmek”, STK’ların temel ilkelerinden biri olmalıdır. Türkonfed ailesini müstesna kılan özelliklerden biri budur.

Öncelikle ülkenin siyasi ve ekonomik istikrar sorunlarına dile getireceğiz, sonra iş dünyasının üretim ve istihdam yaratmada karşılaştığı engellerin kalkması konularında görüşler oluşturacağız. Kamuoyu nezdindeki itibarımız, bu 2 alanda birden faaliyet göstermekte yükselecektir.

STK’ların yönetici ya da üyeleri arasında siyasete girmek isteyenler olması gerçeğini unutmamak ve normal karşılamak gerekir. STK tecrübesi sayesinde, daha üretken ve insan ilişkilerinde daha becerili hale gelen kişilerin, siyasete önemli katkı sağlayacağı da açıktır. Burada kamu görevi ve sivil toplum görevi arasındaki çıkar çatışmalarını iş ahlakına uygun şekilde yöneterek hassas çizgiyi korumak çok önemlidir ve sivil toplumu da siyaseti de yüceltir.

Yönetilenlerin şikâyet ve taleplerini, izlenen politikaların doğurduğu sonuçları, ancak siyasi partilerin arka bahçesi olmayan, bağımsız, tarafsız ve hukukun üstünlüğüne inanan STK’lar, yönetenlere doğru ve açıkça iletebilir.

Yüksek Danışma Kurulumuzun kıymetli üyesi, Sayın Bekir Ağırdir, bir makalesinde şu tespiti yapmış: “Herkesin, ortak ufkı işaret eden, kendine örnek, idol, model kabul edeceği adreslere ihtiyacı var. Bugünün karmaşık gündelik hayatı içinde pusulasızlık en büyük sorun.”

Bana göre, en güvenilir pusula sivil toplum kuruluşlarıdır.

STK olarak görevimiz, dümeninde olmadığımız geminin doğru istikamet seyredip seyretmediğini gözlemlemek, kaptanın doğru kerteriz almasına yardımcı olmaktır.

Bu görevi, ancak aynı gemide olduğu biliciyle, kaptanın doğru hedefe yönelmesini isteyenler layıkıyla yerine getirir.

Sivil toplum mensuplarının yaşadığı birçok sorunu çözmek için devlet imkanlarına ihtiyaç duyması, STK’lar ile siyasal iktidarlar arasındaki ilişkilerin artmasına ve yoldan çıkmasına neden olmaktadır. Bu

ilişkilerin toplumsal fayda gözetilerek kurulması gerektiği unutulmamalıdır. STK'ların yönetici kadrolarının, şahsi çıkarları için her yolu mubah görmeyerek, hiçbir siyasi partinin sultanı altına girmemeleri gerekmektedir.

Tekrar umut eksenine dönersek;

Türkiye'nin Makroekonomik politikalardaki ani yön değişimleriyle ve her seferinde farklı riskleri beraberinde getiren krizlerle baş edebilen çevik ve fırsatçı bir iş alemine sahip olduğu, kuşkusuz bir gerçektir.

Kazanımlarımızı korumakta pek mahir olmasak da değişen trendlere karşı hızlı pozisyon alıyor dünyanın paralize olduğu durumlardan beklenmedik ölçüde faydalanabiliyoruz.

Dünyadaki büyük oluşumların ve gelişmelerin hayat kaynağı KOBİ'leri kuran ve yönetenleri temsil eden kuruluşların başarı anahtarı, eskiyle cebelleşmek değil, umudu ve yeniliği beslemek üzere harekete geçmektir.

“Rekabet yarışını, düaliteyi sezebilenler kazanacak”

Dijitalleşmenin sunduğu verimlilik imkânları, yeşil dönüşümün açtığı yeni pazarlar, küresel tedarik zincirlerinin yeniden şekillenmesinden doğan yakın coğrafya avantajları ve dönüşümleri hızlandıran mühendislik becerimiz... Yani zorluklarla dolu bir gerçeklik ile geleceği şekillendirecek bir potansiyelin çakışan birlikteliği... Rekabeti bu ikili tabloyu birlikte okuyabilen, kısa vadeli engelleri uzun vadeli kazanımlara dönüştürebilenler kazanacaktır.

Geçen yıl Diyarbakır'da yapılan zirvemizde yaptığı konuşmayla ile bizleri onurlandıran Sayın Tuncay Özilhan, umut tohumları da serpmiştir. Bazı başlıklarını hatırlatmak, umut aşılacak anlamına gelecektir.

- Yeni teknolojileri daha fazla kullanmalıyız. Yeni ürünlere yönelmeliyiz. Yeni pazarlara açılmalıyız. Değişen küresel tedarik zincirlerinde yer almalıyız. Yenilenebilir enerjiden daha fazla yararlanmalıyız.
- Değişen dünyada değişmeden kalınmaz. Sert fırtınada, rüzgârın yönüne göre eğilmeyen ağaç kırılır
- Eğer enflasyonla mücadelede kalıcı başarı hedefliyorsak sanayi üretiminin, tarım ve hayvancılık üretiminin ve hizmet sektörlerinin üretiminin koşullarını iyileştirmek gerekir.
- Kayıt dışı ile mücadele, haksız rekabetle mücadeledir.
- Kamu istihdamı sosyal politika değildir. Sosyal politika başkadır.

Kısıtlı varlığımızı verimsiz yatırımlara kanalize edecek ve ölçek sorununu büyütecek bir tehditten ve bunu önlemenin yolu olduğundan bahsederek yine de ümit var olmak gerektiğini söylemek isterim.

Çin'de üretilen ve fiyatları son derece düşük olan imalat makinalarına iç talep azalınca, kurulan pazarlama ağları tedarik zincirleri ile, komşunun-akrabanın yaptığını yapma hevesi olan Türk girişimcilerine ya da girişkenlerinin kanına girilmekte. Bunun Türkçe tercümesi: Muazzam bir atıl kapasite yaratma tehlikesidir. Bu gidiş, DPT benzeri çok ciddi ve ilmi bir yapının devreye girmesi ile durdurulabilir.

İşaret etmek istediğim bir başka olağan dışı ivme ve onun yarattığı beklenmedik yönde baskı kuvvetinin iş dünyamıza etkisidir. O da farkında olmakla ve planlamakla önlenabilir bir tehdittir. Motosiklet sayısındaki dramatik artış, yeni iş fırsatları yaratmakla birlikte, özellikle imalat sektöründe istihdam sorunlarını büyötmüştür. 2018'de 3 milyon seviyesinden, 2025 yılında 7 milyon seviyesine çıkan motosiklet sayısı birçok sorunu beraberinde getirmiş, ancak seyretmekle yetinilmektedir.

Bir başka ümit ışığından bahsederek konuşmamı tamamlamak isterim

Siyasi Ortam ve Barış Süreci: TÜRKONFED, yenilikçi, kapsayıcı ve dayanışmacı vizyonu ile iş dünyasına rol model olmuş; Türkiye'nin sürdürülebilir kalkınması ve ekonomik büyümesine sunduğu katkılarla yalnızca iş dünyasının değil, aynı zamanda toplumsal sorumluluğun ve ortak aklın en güçlü temsilcilerinden biri hâline gelmiştir.

Terör örgütünün silah bırakmasıyla birlikte; demokratik hukuk devleti anlayışının tüm evrensel ölçütlere uygun olarak ülkemizde hüküm sürmeye devam edeceğine, toplumsal uzlaşma ve dayanışmanın huzuru, güveni ve büyüme iradesini yeniden tesis edeceğine inanıyorum.

Bu doğrultuda iş dünyası üzerine düşen sorumlulukları her zaman olduğu gibi üstlenmeye devam edecektir. Borgip projesinin bini aşkın şirketle temas etmiş 4 rehberinden biri olarak, 2013 çözüm sürecinde Türkonfed'in duruşu, fedakârca etkin rol alma hevesini, bu öngörünün mesnedini ve teminatını teşkil ettiğini söyleyebilirim.

Dünyanın birçok yerindeki tecrübeler göstermiştir ki, barış arayışlarında iş dünyası yalnızca izleyen değil; toplumları dönüştüren, iyileştiren, cesaret veren bir güçtür.

TÜRKONFED'in de bu kritik süreçte güçlü bir şekilde katkı sunmasının ülkemize büyük katkılar sağlayacağına ve Zirvenin; ülkemizin geleceğine yön verecek yapıcı tartışmalara, yeni iş birliklerine ve etkili çözüm önerilerine vesile olacağına yürekten inanıyorum.

Özgürlüklerin anayasal güvence altında olduğu, kuvvetler ayrılığının ve çoğunlukçu değil, çoğulcu demokrasinin hayat bulduğu demokratik, laik hukuk devletinin, iş dünyasının önünü açacağına, refah seviyesini açıkça yükselten bir iklim yaratacağına inanan insanlar olarak, bizim ümidimizi hiçbir olumsuzluk kıramaz.

Zirvenin hayırlara vesile olmasını diliyorum; başta Antalya'daki dostlarımız olmak üzere tüm katılımcılara şükranlarımı, saygı ve selamlarımı iletiyorum.